

Friskt: Bråtveit og Hansson går andre veier enn sine jevnaldrende.

Elektrisk love

UKAS BOK

SUSANNE CHRISTENSEN

I stua vår står det en tv. Jeg ser sjelden på den, men griper kanskje fjernkontrollen når jeg går forbi, finner et mer eller mindre tilfeldig program og blir stående i noen hjerne-tomme minutter. Dette skjedde lørdag natt, hvor jeg ble sugd inn i en samtale som foregikk i et intimt toneleie; en mann og en kvinne snakket sammen på henholdsvis engelsk og finsk, uten at noen form for språkforvirring saboterte den nære kontakten. Ikke at dette er så uvanlig i den virkelige verden, men når det kommer til filmen og fjernsynets glitrende overflater, heller man vel stadig til ulike former for synkronisering, så tilskueren ikke skal henge seg opp i språket, men at handlingen kan flyte så uforstyrret som mulig.

Tilbake til den virkelige verden: Nordmenn er, som jeg erfarer det, de mest språk-kompetente i Norden, i det minste når det gjelder internordisk kommunikasjon. En nordmann hever ikke et øyenbryn over å bli konfrontert med dansk og svensk, mens en svenske får et lett spørrende uttrykk hvis man henvender seg på dansk, og en danske fnyser antakelig utålmodig hvis man henvender seg på «et nordisk språk» (man hører sjelden forskjell) og svarer: «Could you please speak English?»

Handler dette bare om språkkompetanse, eller også om ... love, mon tro? Er det ikke sant at vi åpner oss,

DUO: Cecilia Hansson (t.v.) og Inger Bråtveit gir seg i kast med et kollektivprosjekt. **FOTO: CATO LEIN**

folder ut alle sansene, inkludert våre små, blafrende ører, når vi ikke er lukket om oss selv – er i forsvar – men snarere strekker oss etter noe, med nysgjerrighet, eller med en gnist av love i hjertet?

Inger Bråtveit er en av flere

Vi må gi Bråtveit og Hansson poeng for mot.

nordiske forfattere som på forskjellig vis beveger seg bort fra reinskårne nasjonale språkkategorier, over i mer barbariske landskaper. Øyvind Rimbereid, Jonas

Hassen Khemiri, den finske poeten Cia Rinne – lista er lang. Bråtveits siste roman, «Siss og Unn» (2008), er ikke bare en omskrivning av en kanonisert norsk roman (Tarjei Vesaas' «Is-slottet»), den er også en bastardroman som hakker løs på både nynorsk, svensk og engelsk så det er en fryd.

Det er faktisk mer enn gledelig å se en forfatter som går sine egne veier, bort fra banden av nynorskhumorister som vil overbevise oss om at de ikke er like triste som Jon Fosse. Heldigvis for Bråtveit har hun funnet fram verktøykassa med estetiske strategier som for eksempel appropriasjonen («Siss og Unn») og nå kollektivverket. «Loveprosjekt» er et

POESI

Inger Bråtveit og Cecilia Hansson
Loveprosjekt

Oktober 2009, 112 sider

samarbeid med den svenske poeten Cecilia Hansson, og de to legger ikke fingrene mellom i et intervju i Dag og Tid: «Det handlar om å utforska eit tabufelt midt i vår tids redsle for alvor.» Aha, det er ikke snakk om love å la den amerikanske tv-serien Friends, litt sånn artig og rar som den ofte utspiller seg i norsk samtidslitteratur? Allerede her må vi gi Bråtveit og Hansson poeng for mot. Og de innfrir faktisk for det meste, kan jeg avsløre, der de hopper relativt tørrskodde mellom vannpyttene fulle av klisjeene om kjærlighet.

«Loveprosjekt» er satt opp i fire deler, her sprer diktene seg ut over sidene som flerstemmige ordskyer, og oppfører seg derfor som en samtale, eller et korverk, hvor brokker på svensk og nynorsk (med islett av engelsk) triller rundt hverandre. Temaet er altså love, men her finnes det også love på et annet plan; love føyer motstridende elementer sammen, love får det til å svinge elektrisk mellom de to språkene, det blir like godt som i filmen jeg zappet meg fram til lørdag natt (som viste seg å være John Websters dramadokumentar «Recipes for Disaster»).

Det blir galt å tvinge fram en lesning av et plot når det dreier seg om poesi, men det finnes likevel en viss drama-

turgi i «Loveprosjekt». Er det to venninner som debatterer deres innbyrdes forhold til menn? Relasjoner mellom kvinner er litt av en sjeldenhet i yngre samtidslitteratur, med fine unntak som hos Kristin Berget og Ingrid Z. Aanestad.

I motsetning til dem, er Bråtveit og Hanssons undersøkelse av begjæret mer vitenskapelig (blant annet dissekerer de hjertet i medisinske termer), samtidig som seksualiteten er utpreget fallisk (følelsen av å bli fylt ut, å ønske noen inn i seg). Begjærets velkjente faser antydes – lysten er først overstrømmende, elektrisk:

Du snur meg
bordflata er blankskura
fjella våte av hundedagars-regn.

Når alla fnurror, furor öppnas:
smällen ekar mellan bergen.

Låt det strömma in i köttet
mitt.

Så eskaleres følelsene til et lett kannibalistisk modus, før de ebber ut og hverdagen innfinner seg. Det søkes mot en balanse hvor man holder på varmen, hvor man verkligen blir kjølig av trivialitetene eller går så varm at man roter seg bort i destruktivitet.

Bråtveit og Hansson slår langt fra så hardt som svenske Mara Lee gjorde i sin nådeløse diktdebüt «Kom» (2000), men det finnes fine sekvenser her, blant annet i de lett surrealistiske beskrivelsene av en drøm om elskende som bader i Østersjøen, og av en hares sikk-sakk-flukt gjennom et vinterlandskap, som blir et bilde på den døende kjærligheten. Det høres blant annet sånn ut: frys ei form/ ett flickrum/ over bjørkerot./ du skal lenger av./ ut or deg sjølv./ ut or snø./ gjennom frost/ freistingars element./ det obligatoriske hav./ syner deg tanken/ zig-zak./ gjennom kjøt/ bein./ snø.

bokmagasinet@klassekampen.no

ord/kalotten

Tromsø
internasjonale
litteraturfestival

30.09-04.10.2009
www.ordkalotten.no
festival@ordkalotten.no

Under Ordkalotten står kunstnerisk utfoldelse av litteratur i fokus. Festivalen arrangeres for tiende gang, i år med tema «vold». Festivalen vil med dette fremme diskusjonen om leserens evne og vilje til etisk bevissthet i en tid med sterk voldsetisering.

Juliana Spahr, Carl-Michael Edenborg, Stig Sæterbakken, Gøhril Gabrielsen, Pedro Carmona-Alvarez, Jan Roar Leikvoll, Inger Elisabeth Hansen, Endre Lund Eriksen, Brian Gordon Sinclair, Mari Jose Olaziregi, Kjersti Kollbotn, Jon Hellesnes, Eva Jensen, Easterine Iralu, Jørgen Gunnerud, Kjell Ola Dahl, Eldrid Lunden, Harald Gaski, Bjørn Rørvik, Anne O. Bjørkli, Gunstein Bakke, Sigrid Merethe Hanssen, Rauni Magga Lukkari, Ingrid Storholmen, Erik Honoré, Nils Christian Moe-Repstad.

09:VOLD